

KŐSZEGI ÉS VIDÉKE

Kp. Magyar Nemzeti Múzeum
Budapest VIII

KERESZTÉNY, NEMZETI, POLITIKAI HETILAP

Előfizetési díjak: helyben negyedévre
Videkre és Németországba
Külföldre egy évre 4 dollár

P 150
P 220

Megjelenik minden vasárnap reggel

Felétős szerkesztő és kiadó igazg.: ifj. Rónai Frigyes
Kőszeg, Várkör 39. Telefon: 23 szám

Hirdetések ára millimétersoronként 8 fillér
Szövegközötti reklámhír sora 30 fillér
Nyitólát sora 40 t — Hirdetések előre fizetendők

Újlesztendő

napján, mikor az időszámítás rendje a naptárcazerét teszi szükségessé, aligha végzi ezt el bárki is másképpen, minthogy — ha csak egy percre is — visszatér az elmúlt esztendőre s ha sokat zaklatott történelmi időkben több percet is reáaszánhat és visszatér eseményekben gazdag megelőző időkre, mindegy, rövid vagy hosszabb időt pereget-e le szünet nélkül izgatott agyában: megelégedést, megnyugvást nem talál, ha pedig a bizonytalan jövőbe tekint, akkor meg nem talál olyan fixpontot, melyre reményeinek látóhatárát beállíthatná, mert hiába is lenne, eszeveszett iramban kergetik egymást a népek túlekedése, a vezérek által előidézett kaleidoszkópszerű hirtelen változatai, a néperdekeket egymást keresztező létkérdések, így tehát az új esztendő napján jelentkező nagy kérdőjel foglalja le a komoly gondolkodót és nincsen ma ember egyetlenegysem, aki biztos utat látna maga előtt, melyre bátran és bizakodóan rálephetne. S mert így találja magát újév napján mindenki, ugyan mit tehetne okosabbat, minthogy óvatosan kerül mindent, ami helyzetét megnehezítené. Igaz, ez az óvatosság megállást jelent a gazdasági élet minden vonalán és káros hatást vált ki mindenre, ami az élet zavartalan folytonosságához nélkülözhetetlen, de ennek talán így kell történnie, hogy az emberiség tudatára ébredjen annak, hogy az örök élet nem lehet hajtóvadászat, népek és emberek vérmérsékleti gyűlöletharca, önző érdekek célkitűzése. A keresett fixpont nem lehet más, mint a keresztény igazi felebaráti szeretet. Ha ez költözik vissza a szívekbe és ez irányítja az elméket, akkor majd megtalálják az emberiséget boldoggá tehető megoldást, a bölcs igazságosságot, mentes minden hatalmi tébolytól, minden izgató szenvedélyességtől. Így születhetik meg egy boldogabb új esztendő. Ilyet kívánunk régi határait visszaváró hazánknak, ilyet kívánunk minden magyarnak és ilyet kívánunk a világ minden népének.

Székely László dr előadása

Mult pénteken tartotta meg Székely László dr plébános előadás-sorozatának ötödik értekezését a zárda tornatermében, ahol a katolikus férfi-intelligenciának számos tagja megjelent.

Székely László dr az okság elvével és Isten létének bizonyítékaival kapcsolatban a „zárt természeti okság elvéről” beszélt, s azt fejtegette, hogy az az elv, amely szerint természetes jelenségek magyarázatára nem szabad másra csak természetes okra hivatkozni, rosszhiszemű kibúvó az Istenérvek világos és lenyűgöző logikája alól. Ezt az elvet a tudomány követelménye gyanánt állították fel, pedig egészen tudománytalan megugrás az utolsó ponton egy olyan igazság mellől, amelyet a tudomány szerveként alkalmaznak mindenütt s cserbenhagynak akkor, amikor a világ fölötti okokra mutatna rá. Ez az eljárás klasszikus példa arra, mennyi hazugsággal és rosszhiszeműséggel dolgozott a liberalizmus a hit gyöngítésén, mily álnokság volt, amikor tudományos mezbe öltöztette tudományos elveket fölcsumoló elméleteit, s a hívőnek mily soká kellett eltűnnie, hogy a tudomány nevében tartsanak igazságtalan ítéletet a hit igazságai fölött olyanok, akik a tudással viszszaéltek. A bölcséletnek ugyanis nem az a követelménye, hogy a világ fölötti ok előtt behunyja a szemét és a természet fölé el ne találjon, hanem ellenkezőleg, a józanész követeli meg, hogy a világ létezésének elégséges okát a világ fölött keressük meg, ha magában a világban föl nem lelhetjük.

Az előadó irányításként a csürrcsavart bölcsélet metélye ellen csak azt ajánlhatja, hogy soha ne fogadjunk el igazságnak olyan bölcséleti tételt, aminek a józanész ellenmond s amivel a gyakorlati életben egy lépést sem tehetünk. Hazug és nevetésges figura az a tudós, aki nem hisz a szabad akaratban, de inasát mulasztásaiért felelősségre vonja, vagy aki tagadja az okság elvének tárgyi értékét, de az életben napjában százszor elismeri. Az ilyen elméletek az elme perverzításai, a nagyon ráérő korok tulfinomult értelmi kéjelgése, s igazán nem érdemlik meg, hogy miattuk hitünkben magunkat legkevésbé is alteráljuk.

A nagy filozófiai felkészültségre valló és mindvégig érdekes okfejtésű előadás a hallgatóság körében mély hatást váltott ki. Székely L. dr plébános legközelebbi előadását 1939. január 13-án tartja meg.

A „Magyar a magyarért” mozgalom befejeződött

vitéz Nagy Miklós polgármester

November hó elején hangzott el a szöveg: Magyar a magyarért! Aldozzon ki-ki tehetségéhez képest fel-szabadult felvidéki testvéreink megsegítésére!

A fenkölt ajkáról elhangzott szöveg drámai erővel rázta meg a szíveket és az áldozatkészség könynyekig megható jeleneteket szült. Hányan adták oda karácsonyra összekuporgatott fillérjeiket a Haza oltárára! Igen a Haza oltárára tette le áldozatkészségének legszebb jelét, aki a „Magyar a magyarért” mozgalomra áldozott, mert azoknak a testvéreknek juttatott, akiknek husz esztendőn keresztül az elnyomatás volt az osztályrészük és akik földöntúli boldogságot éreztek csak azért, mert magyar bakát láttak ismét, mert a Himnuszt énekelhették.

A szöveg eljutott hozzánk is, e Trianon által annyira sújtott városba. És mégis megmutattuk szegénységünkben is, hogy tudunk áldozatkésznek lenni akkor, ha azt a Haza kívánja!

Ahová csak bekopogtatott egy-egy gyűjtő hölgy, mindenütt a legnagyobb megértésre talált. Seholsem kellett szavalni Felvidékről, nyomor-ról, elnyomatásról, mindenhol szívesen adták a már elkészített filléreket — pengőket a „Magyar a magyarért” mozgalom céljaira.

A gyűjtést városunkban a MANSZ hölgyei vállalták nagy örömmel és készséggel. A szép eredményért a MANSZ közegyi csoportjának és minden egyes gyűjtő hölgynek ezen az uton is hálát és köszönetemet fejezem ki.

De köszönetet mondok a nemes-szívű adományozóknak, akik tanubizonyosságot tettek arról hogy a határszéli város lakossága, sohasem vonja ki magát a hazafias kötelezettségek alól.

A napokint összegyűjtött összegeket még aznap a gyűjtő hölgyek a rendeltetési helyükre küldötték, úgyhogy mikor jelen sorokon keresztül a hála és elismerés érzelmei nyilvánulnak meg részemről, ugyanakkor a Kőszegen gyűjtött összegek már bizonyára a legjobban rászorultak segélyezésére fordíthatnak.

Mert gondoljunk csak arra, hogy a máról holnapra élő napszámosok, munkások milyen tömegei szorultak egyik napról a másik napra az ó haza támogatására, amikor ott az ismert és izgalmasan nehéz viszonyok miatt senkisémm dolgoztatott és a csehek mindenükből kifosztva hagyták ott a két évtizeden keresztül kiszípolozott falvakat.

Nyugodt lélekkel és felemelt fővel állhatunk tehát ismét a közvélemény előtt, mert a város lakossága megtette kötelességét ez ada-

kozás terén a visszacsatolt testvéreinkkel szemben. Ne várjunk ezért hálát és külön köszönetet másoktól, saját lelkiismeretünket nyugtatjuk meg, ha abban a tudatban vagyunk hogy megtettük Hazánkkal szemben e téren is kötelességünket.

A gyűjtés lezárult, s mint felkérő soraimban jeleztem, hogy a beküldött adományokat hirteligen nyugtázzuk az alábbiakban közlöm az adományozók névsorát:

500 P-t Első Magyar Nemez Posztó- és Fezgyár, 323 P-t Magyar Ágyterítő- és Butorszövetgyár munkásai, 300 P-t Magyar Ágyterítő- és Butorszövetgyár, 200 P-t id. és ifj. Czeke Gusztáv, 107 P 30 fillért Nemezyári munkások, 100 P-t róm. kat. Hitközség, Kőszegi Takarékpénztár, Nők szerdai asztaltársasága, Szent Domonkos Zárda, Kőszeg város Elektromos Műve, Evang. Leánynevelőintézet, 60 P-t Német honos munkások, 53 P 18 fillért Róm. kat. Ferenc József főgimnázium, 50 P-t báró Schelver Györgyné, Csernel Istvánné, Kincs István, Szent Domonkosrendi nővérek, Sörgyár, Kőszegi Stefánia Egyesület, 45 P-t (Nemezgyári tisztviselők, 43 P 16 fillért Ev. Leánygimnázium ifjúsága, 40 P-t dr Székely László, Nyukosz Főcsoport, 37 P-t Ágyterítőgyár tisztviselői, 30 P-t Ipartestület, Kőszegi Hitelszövetkezet, Adler Testvérek, 25 P-t dr Saly Arnulf, kőszegi Elite kávéház magyar törzsasztala, 23 P 97 f-t a kőszegi m. kir. áll. tanítóképző és fiúliceum ifjúsága, 20 P-t dr Pákh Albert, Korányi Széver, özv. báró Miske Kálmánné, Németh Imre, Gróf Szentmiklóssy Jenőné, Gyömörey Mária, Tiefenthaler N., dr Beyer János, Szent Imre Missziós Szeminárium, Eitner Gusztáv, Arató István, Solymoss Otmár, Bass Rezső, Weiss Vilmos, Polgári Kör, Fried Gyula, Nussbaum Ferenc, Tóth Sándor, Frankl Ferenc, Püsky Gyula, Vargha Bálint, 15 P-t Köller Györgyné, Stettner Walter, 13 P-t Kőszegi József, 11-P-t Ág ev. elemi iskola, 10 P 20 f-t Ifjúsági Mária kongregáció, 10 P-t Nagy Adorjáné, Chernel Ernő, dr Lauringer Jánosné, Radvány Mihály, Lendvay Endre, dr. Riedl Zoltán, Bognár Ede, Tóth Ciprián, dr Balázs Olivér, Meyern Hohenberg Gottfriedné, özv. Beyfusz Józsefné, Meiszner Dénes, Maitz Andorné, dr Freyberger Jenőné, Wiedemann Béla, Szirch Nővérek, Slavik József, Fasching ezredes, ifj. Müller Ferenc, Kurbély Vince, Czingraber Peter, Horváth Simon, Villányi Anaklét, Maródi Árpád, Farkas Vidor, Vermes Györgyné, Hajas Eszti, Szendrő Sztripszky Géza, Keresztényi Béla, dr. vitéz Nagy Miklós, Kiss Kiss Károly, Karner Ferenc, Dörner Ferenc, özv. Skriba Sándorné, Martzy Lászlóné, dr. Juhász András, dr. Hernádi Lajos, Kiss László, Babay Erzsébet, Fraknoi Irén, Inovai Ilona, Földnag Miklósné, Stark Ilona, N. N.

Egyes szám ára 12 fillér.

Debreczeny Gyula, Róth Jenőné, Gotthárd Dezső, dr. Halik Miksa, dr. Dreiszker Ferenc, báró Luzsénky Zsigáné, Udvardy Kata, Proboscht Ferenc, dr. Stúr Lajos, Herbst Elemérné, özv. Broser Gusztávné, Cserkúti Károly, Eichler Oswald, Kosztich Jánosné, Nemes Gusztávné, Pogány Árpád, Weöres Elemér, Köszegi

róm. kat. fiúiskola, Kelcz Adelffy nevelőintézet, Róm. kat. Kőr, Szép Gusztáv, Schäffer Gusztáv, Kemény Ernő, ifj. Róth Jenő, Kirchnopf Mihály, Hacker Samu, Adler Simonné, Zotter Ferenc, Kopfstein Samu, Stipkovits István, Novák Ferenc, Benedekffy Ferenc, Róth Ödön, Wiedemann Tibor, Stiaszny Gyula.

A Rohonci-útiak panasza

A múlt héten a következő panaszt juttatták el szerkesztőségünkbe a Rohonci-út háztulajdonosai és lakói, akik a város vezetőségének figyelmét akarták felhívni azokra az állapotokra, melyeknek orvoslása közérdeket képvisel —

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Sziveskedjék b. lapjában cikkünknek helyt adni azon reményben, hogy a Rohonci-úti lakások siralmas állapota orvoslást nyerjen.

Köszeg városában igen sok utca és gyalogjáró van, amely esős, hóolvadási időben gyalog alig járható, azonban egy sincsen olyan siralmas állapotban, mint a Rohonci-út, mert ennek a szép, ujjonnan épült villasornak még gyalogjárdája sincsen, így ezen forgalmas utcában a gyalogjárók kénytelenek a sebesen szárguldo gépjárművekkel egy úton — a kocsúton közlekedni, ahol a gyalogosnak sem az élete, sem a vagyona nincsen biztonságban.

Az élet azért nincs biztonságban, mert egy gépkocsidefekt által egy vagy több egyént érhet szerencsétlenség, a vagyon biztonsága pedig azáltal van veszélyeztetve, hogy esős, hóolvadási időben a járókelők ruháját a gépkocsik befröcskölnek.

A törvényeink értelmében az okozott kárt meg kell téríteni, már pedig itt az az ok, hogy Köszeg város, mint erkölcsi testület gyalogútról nem gondoskodik.

Mélyentisztelt Városvezetőség! Arra kérjük, hogy előbb a városban hozassa rendbe a gyalogutakat és csak azután a Hörmannforráshoz vezető utat.

A tifuszbacilust terjesztő, nyáron bűdös, utcai nyitott csatorna helyett befedett csatornát kell építtetni és így a házak előtt megkapjuk a rendes gyalogjárót.

Kérdezzük, hogy miért késik ebben az utcában a befedett csatorna és a gyalog út építése? Hiszen Köszeg város 4338/1938. számú Végbátározata, valamint a 615.870/1938. számú csatorna letét nyugták tanúsága szerint (ezek kiemelve a többiek közül) a város a csatorna fenntartási díjat szedi.

Evenként ismétlődik, — legutóbb ez év augusztus hó 23-án — hogy úgy az árkok, mint a kocsú 50-60 cm. sík víz alatt állnak órákon keresztül és ilyenkor az összes forgalom szünetel, lakásunkba nem bírunk bemenni. Ez türethetetlen állapot egy városban.

Nem a Gömhös-utcában, ahol 2-3 ház van, kellett volna a fedett csatornát és gyalogutát csináltatni, — ahol alig van forgalom — hanem ott, ahol ilyen türethetetlen állapot van, mint a Rohonci-úton.

Bátrak vagyunk még a 2418/1938 számú hirdetményre vonatkozólag — amelyben a jelenlegi árkokba meg van tiltva a szennyvíz kivezetése — megkérdezni: mit tegyünk vele? Miért ép csak a Rohonci-útiaknak és miért nincs a belvárosi és a város többi részén lakóknak megtiltva? Talán azért, hogy ezen utca lakóinak nagy része „jött-ment”? Ezek is úgy járulnak hozzá Köszeg város összes

költségeihez, mint a bennszülöttek, olyan joggal követelhetik tehát a jó, járható gyalog utat és a fedett csatornát!

Amint nyáron a Király stb. utcát locsolják, tisztogatják, azt kérdezzük, miért nem lehet ezen forgalmas utat is ugyanúgy locsoltatni és tisztogatni? A köztisztaság vezetője talán azt hiszi, hogy ebben az utcában a locsolás — az autók utáni portenger? Vagy ha egy nyáron 2-3-szor az öntöző-autó végigszalad, az elég? Válaszunk: Nem. Amint a város többi utcáját öntözik és tisztogatják ezen utca lakói ugyanúgy kérik utcáik gondozását.

Télen idejében kérjük ezen útról a hó eltávolítását, hogy a kis gyermekeink is iskolába stb. járassanak.

A kaszárnya előtti, úgyszintén a vele szemben lévő gyalogutakat is kérjük jóljárhatóvá tenni, valamint arra is figyelni, hogy a kaszárnya előtti villanylámpa este égjen.

Addig is, míg a fedett csatorna és a gyalogút a Rohonci-úton elkészül, kérjük a város vezetőségét — hogy életünk és vagyonunk biztonságban legyen — rendelje el és táblával jelezze, hogy az összes járművek csak óránként 6 km. gyorsasággal közlekedhessenek, mint Szombathelyen a vasúti hid alatt.

Jól tudjuk, hogy ezen cikkünkre választ kapunk, de reméljük, hogy a Rohonci-úti lakóknak érdekében gyors cselekvés is történik, hogy ez az áldatlan állapot mielőbb megszűnjék s jogos panaszaink mielőbb orvoslást nyerjenek.

Cikkünk szíves közléséért köszönetet mondanak

Köszeg, 1938. évi dec. hó 20.
Háztulajdonosok és lakók: Takács József, Kondor József, Villányi István, Bende István, Scheer József, Maitz Mátyás, Vargha István, Stix Rezső, Kövári Vendel, Kohn Lajos, Csiza István, Bödön György, Makai Károlyné, Czeke Miklósné, Debreczeny Gyuláné, Bolla Nővérek, Kiss István, Konya Dánielné, özv. Zsigmond Ernőné, Marosvölgyi József.

A Concordia választmányi ülése. A köszegi Concordia férfidalkör választmánya Karácsony második ünnepén választmányi ülést tartott a városházán. Az ülésen, amelyen Gyöngyös Endre dr. főjegyző-polgármesterhelyettes, a Concordia elnöke elnökölt, folyó ügyeket tárgyaltak meg. A választmány határozatára a Concordia, — amelynek négy működő tagja van az Illaván fogságban lévő közt, — a dalkör testületileg vesz részt az illavai foglyok hazatérésekor a város által rendezendő ünnepélyes fogadtatáson. Egyben megállapították a Concordia hagyományos farsangi műsoros táncestélyének dátumát: február hó 18-án, farsang szombatján rendezik meg a táncestélyt, amelyre az előkészületeket már megkezdtek.

Pehely, ágytoll

fosztott és fosztatlan kapható

Kopfstein Mór Árpád-tér 17.

A köszegi lövészekről...

Városukból igen sokan teljesítettek a haza hívó szavára önkéntes katonai szolgálatot a lövészezredek-nél. Az itthonmaradottak számára elmondjuk, mennyire értékelte az a dandár parancsnok a lövészeket, kiknek dandárába a köszegi zászlóalj beosztva volt.

Dandárparancsnokunk — mondja egyik köszegi lövész — v. T. D. köszegi származású úr volt. Midőn a politika úgy döntött, hogy a lövészalakulatokat a többi csapatokkal együtt leszerelik, eljött 1938. november 23-án búcsúzni v. T. D. dandárparancsnok Nagyföldemesre s a következő beszédet intézte a fiukhoz:

„Lövészek!

Utóljára alkalmat akartam találni, hogy köztetek lehessenek, és a legfeljebb szolgálat nevében köszönetet mondjak nektek azért a példaadó magatartástokért, melyet derék parancsnokaitok vezetése alatt tanúsítottatok Hazánk e történelmi idejében.

Mindig harcoltam azért, hogy a hozzám beosztott lövészalakulatok,

Boldog Újévet kíván k. vevőinek

BENEDEKFFY FERENC

cipőáruháza

Köszeg

Főter (Várkör) 8.

mint olyanok minél tovább fenntartassanak. Ohajtottam, hogy parancsnokságom alatt tudjam azokat a lövészeket, akiknek félelmetes híre van az ellenségénél, akiknek pusztá megjelenése pánik hangulatot idézett elő odaát.

A helyzet úgy hozta magával, hogy az ország sorsának irányítását nem a kard — amint szerettem volna — hanem a politika vette át. Diplomáciai úton igyekeznék elérni az illetékes tényezők, hogy a magyar igazság diadalmaskodjon. Ok akarják keresztül vinni a magyar nemzet azon törekvését, amelyet tömören fogalmazott meg a felszabadított magyarság e két szóban „Mindent vissza!”

Jó mederben van a magyarság ügye, az első kezdet után jön a folytatás, addig, míg újra magyar honvéd örködik a Kárpátok koszorúzza egész területen.

Hogy ez megtörténhetett, ehhez az az áldozatos önfeláldozó szellem kellett lendítő erő gyanánt, amelyet Ti produkáltok lövészek, midőn önként jelentkeztek, vezetőitek irányítása révén kiváló harckésziséget értetek el és el voltatok szárvá arra, hogy meghaljatok a Hazáért, hogy tovább éljen a Haza.

Kérdemelték a Haza háláját, mert olyan időkben tettetek tanúságot cselekvő hazafiasságtokról, amikor a magyar társadalom bizonyos része a legnagyobb fejtelenséggel nézett az eseményekkel szemben. Köszönet azoknak, akik itt vagytok, akik még nem lehetnek itt és legfőképpen azoknak, akik már nem lehetnek köztünk.

A dandárparancsnok ezután így folytatta: „Most pedig búcsúzóul kezet szorítok mindenkiel.” Utána azlj Nagyföldemesen állomásozó része díszmenetben elvonult dandárparancsnoka előtt. A dandárparancsnok könnyezve ült gépkocsijába és fájó szívvel vált meg egyik legszebb

zászlóaljától a köszegi, szombathelyi, körmendi, keszthelyi, zalai, fejérmegyei századoktól, akik azzal váltak el parancsnokaiktól, hogy ha a Hazának újból szüksége lesz kiválóan képzett, fegyelmezett, fanatikus katonákra, az első hívó szóra csatasorba állunk. Kárpátok büszke bércei sóvárogva várják a magyar zászlót ormaikra, amit a lövészek odátűzni akarnak!

Bizonyára érdekli a köszegieket, hogy az ellenség miért rettegett annyira a lövészekről. A köszegi zászlóaljban olyan kiváló lövészek voltak pl. a nehézpuskánál — tankpuskánál — hogy tíz lövés közül mind a tíz célba talált. A lövészek neveit érdemes megörökíteni, mert az egy században szolgáló három Kasper testvér, Sándor, Vendel és János volt egyike a legjobb tankpuskásoknak. A géppuskások ugyan csak kegyetlen biztonsággal löttek, a legjobb lövők Tóth, a Koczor testvérek, voltak, de a többiek is Maitz János, Kelemen György, Weigl, Juhász, Stolzenberg, Horváth, Róth stb. halálos pontosan löttek a célba. A benzingránát dobásban is ott szerepeltek az első között a köszegiek. Ott láttuk Tóth János, Horváth Elemér zászlós, Kunfalvi János hadnagyot holtbiztos találataikkal. Ugyan csak el lehet mondani a golyószórósokról, hogy minden lövésük a célba talált. Kaptak is sok dicséretet a legkiválóbb lövők, Prenner Pál, Koczor Lajos, Gintner József stb. Ugyanezt lehet elmondani a géppisztolyosokról és a puskásokról is. A köszegi lövészek ahogyan szerették fegyvereiket, ugyanúgy becsülték parancsnokaikat is. De nemcsak a köszegiek, hanem a zászlóaljhoz beosztott Szabolcs megyeiek is. Az egyik parancsnok most kapott egyik volt lövészától ifj. Bakai Józseftől levelet, melyben a volt lövész a következőket írja: „... igaz én nem tudom soha, de soha elfeledni, hogy mikor 1938. őszén a lövész századunkban volt egy... úr, akit... úrnak ismertünk. És úgy néztünk rá mint az édesapánkra. Ezek után mikor leszereltünk, eljöttünk, egy nap sem mulik el, hogy mi szabolcsiak ne emlegetnénk meg... urat...” Ilyenek voltak a lövész századok emberei, ilyenek az előjárói. Győzni csak olyan hadsereggel lehet, melyben ez a szellem uralkodik.

Érdekes elmondani, hogy a cseh hadseregben a lövészeket a háború alatti kaukázusi-cserkész céllövőkkel tartották egyenértékűnek és ahol lövészek voltak a vonalon, ott kiadták a cseh parancsnokok, hogyha a lövészek támadnak akkor menekülni kell, ha az ágyut nem lehet tovább vinni, az istrángokat elvágni és úgy menekülni, ha ez sem lehetséges, akkor otthagyni lovat, ágyut és mindent, de menekülni...

Üzenet ifj. Bakai József lövészesnek Pap, Szabolcsmegye.

Megkaptam leveledet. Úgy ahogy Ti nem tudtok elfeledni bennünket, köszegi lövészeket, mi is megtartunk benneteket szabolcsiakat a legjobb emlékeink között. Ti is derék, kiváló lövészek voltatok zászlóaljunkban. Tartsatok össze ott Szabolcsban, ápoljátok a lövészbecsületet. Sajnos nem történt meg minden, amiért mi lövészek annakidején fegyverbe léptünk, a kárpátok ormain még mindig nem magyar zászlót lenget a szél. Még szükség lesz Rátok is szabolcsi derék lövészek!

HIREK

Boldog újévet

kíván minden előfizetőjének és olvasójának a „KÖSZEG és VIDEKE” szerkesztősége és kiadóhivatala.

Felhívás előfizetőinkhez!
Jelen számunkkal megkezdődött az új előfizetési negyed. Kérjük m. t. olvasóinkat, hogy előfizetésüket minél előbb és minél számosabban ujítsák meg, hogy a lap küldésében fennakadás ne történjék. Tisztelettel: a kiadóhivatal.

Hivatalviszogat a városházán.
Horváth Kálmán dr. Vasvármegye alispánja Tubody Lajos dr. vármegyei aljegyző és Nemere János számvevő-ségi főtanácsos kíséretében kedden hivatalvizsgálatot tartott a város házában.

Házasság. Draskovits Ilonka Kőszeg és Várkonyi László m. kir. postagyakornok december hó 27-én Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

Esküvő. Harsányi Hilde, Harsányi Gyula leánygimnáziumi tanár leánya és ifj. dr. Gallus Sándor dec. 28-án szerdán tartották esküvőjüket a helybeli ev. templomban. Az esketést a menyasszony sógora, Garam Zoltán bobai ev. lelkész tartotta.

Horváth Lajos üreges, fél-századon át volt köztisztelt polgártársunk, aki csak nemrégiben szüntette meg becsületesen vezetett életét és gyermekei körébe költözött Budapestre, 82 éves korában halt meg. Még a nyáron eljött az egyik filléres vonattal látogatába. A honvágy hozta és talán az öregember előérzete. Sajnáljuk távozását a városból és most még jobban, hogy az élők sorából elköltözött. Jó emléket hagyott maga után. Isten nyugalomoztassa!

Az Iparosok Országos Központjának jóléti intézményeit intéző végrehajtó bizottságába megválasztották ennek tagjává Dömötör Gyula volt ipartestületi elnököt.

A kat. Jótékony Nőegylet dec. 22-én a Bálház nagytermében tartotta meg jól sikerült karácsonyi ünnepélyét, egybekötte angyal- és törpejátékkal, mely a nagy számban résztvevő közönség tetszését érdemelte ki. Hálás és meleg köszönetet mond a Nőegylet mindazoknak, akik nemes adományaikkal 200 árva és szegény gyermek felruházását lehetővé tették. Különös elismerést érdemel Bósné Szabó Irma tanárnő, aki a kicsinyek angyal- és törpejátéka betanításával foglalkozott.

A sielők figyelmét felhívja a Hegyközség vezetősége, hogy tilos a sielés a szőlőhegyekben. A Hegyközség vezetősége utasította a hegyőröket, hogy az ez ellen vétőket feltétlenül jelentsék fel.

A tűzoltók karácsonya. Karácsony második ünnepén tartották meg régi szokáshoz híven a községi tűzoltók karácsonyfa-ünnepélyüket, amelyen a tűzoltók és hozzátartozóik igen nagy számban jelentek meg. Kirchnopf Jenő tüzrendészeti felügyelő üdvözölte a megjelenteket, majd Wächter Walter takarékpénztári tisztviselő mondott emelkedetthangú ünnepi beszédet. A további műsort szavalatok és karácsonyi jelenetek töltötték ki. Az ünnepély keretében jutalmazták meg azokat a tűzoltókat, akik egész éven keresztül tanusított önzetlenn szolgálatukkal azt a legjobban megérdemelték. Az ünnepség

után még sokáig maradtak együtt jó hangulatban a tűzoltók és hozzátartozóik.

Kőszegi származású zongoraművészeiről olvassuk a „Vasvármegye” Notesz-rovatában a következőket: „A kőszegi származású Takáts Jenő zongoraművész, zeneszerző és pedagógus lemezekkel tarkított, érdekes előadásával találkoztunk vasárnap. A kitűnő nevű muzsikussal aki különböző tengerentúli országok városaiban Kairóban, Manilában és az Egyesült Államok több városában szerepelt nagy sikerrel, — ezuttal Európában szólalt meg, a bécsi rádió műsorán. A napi hangszerekről írt nagy figyelmet keltő tanulmányát olvasták fel, amelyet ugyancsak Takáts Jenő hanglemez felvételeivel illusztráltak. Nemcsak egzotikus hangszerek, hanem az európai népi muzsika instrumentumai is megszólaltak az ismeretterjesztő előadás keretében, amely adott alkalmat a különböző népek zenéjének összehasonlítására és rokonságának kimutatására.”

Boldog Ujévet

kíván

fényképeszeti, fényképnagyi-tói, festészeti műterme, és amatőr laboratóriuma.

Tizenkilenc évesek bejelentése.

A rendőrkapitányság figyelmezteti a közönséget, hogy minden magyar állampolgár életének 19. évében való belépését az évnek január 31-én, amelyben a 18. életévét betölti — bejelenteni köteles a rendőrkapitányságnál. Tehát mindazon férfiak és nők egyaránt, akik 1921. évben születtek és így 1939. évben 18. életévüket betöltik, — ezt a rendőrkapitánysági őrszobán díjtalanul kapható bejelentőlapon jelentsék be akkor is, ha már másik bejelentőlapon szüleit és hozzátartozóik bejelentőlapján már eddig is be voltak jelntve. A bejelentés elmulasztása vagy nem teljesítése büntetendő kihágás, amiért nemcsak a bejelentő, de a szállásadója (családfő) is felelős.

Határszéli utiigazolások igénylése. Azok a földművesek, földbirtokosok, bérlők, akiknek a német határkerületben maguk által művelt mező- kert- vagy erdőgazdaságuk van s azok családtagjai határszéli utiigazolványt igényelhetnek. Az igazolványt a Kőszegen lakók részére a kőszegi m. kir. rendőrkapitányság 1939 január 1 február 15 között állítja ki. E határidőn túl előterjesztett kérelmek nem teljesíthetők. Az igénylésnél hiteltérlemően igazolni kell az igényjogosultságot fennállását és a birtok fekvése szerint illetékes kataszteri község előjárósága által kiállított hatósági bizonylattal a megye vagy határbírtokosi (bérlői) minvóltot.

A vadállomány óvása érdekében a földművelésügyi miniszter rendeletet bocsátott ki. Tekintettel arra, hogy a vadállományban nagy nemzeti érték rejlik, a miniszter az alispán útján felhívta az érdekelt vadászterületek tulajdonosai figyelmét sürgősen gondoskodni a vadak etetéséről, mert különben azok a bevezetett vadállományok nem találván elpusztulnak. A miniszteri rendelet értelmében a községi előjáróságoknak szigorúan ellenőrizni kell, hogy a vadászterület bérlői eleget tesznek-e vadetelési kötelezettségüknek.

Gyönyörű estélyi és bál cipők, arany, ezüst, lakk, antilop, stb. érkeztek eredeti párizsi és budapesti belvárosi modellekben **Benedekffy Ferenc** cipőkülönlegességek üzletében Kőszeg főter 8 szám alatt. Beszerzés előtt szíveskedjék megtekinteni kirakataimat. Hozott ruhaanyagból bármelyik bál cipőt olcsón elkészíttetjük.

Műkedvelő előadás Nagy-gencsen. A nagygyecsi műkedvelők Szilveszterkor újabb sikeres szerepléssel öregbítik sikereiket. Az előadásban szerepelt vállalt Járny József is, aki nemrég lépett ki a zeneakadémiai növendékek sorából és már több ízben kapott kisebb szerepeket a m. kir. Operaházban is.

Frontharcosok! Jövő héten szerdán, január hó 4-én este fél 9 órakor a Bálház kistermében bajtársi értekezlet.

Készek a vonatok az elmúlt héten. A kemény fagy, majd a hófúvások az egész ország vonatközlekedésében nagy késéseket idéztek elő. A szombathelyi vonatközlekedésében nagy késéseket idéztek elő. A szombathelyi vonatközlekedésében nagy késéseket idéztek elő. A szombathelyi vonatközlekedésében nagy késéseket idéztek elő.

A „Kőszegi ált. Temetkezési Segélyegyesület” elhalt 2 tag után a 222. és 223 sz. szelvényekre esedékes segélydíjak beszedésére 1939 január hó 4-én délután fél 2 órakor pénztári órát tart. Új tagok fél 4 óra után jelentkezhet felvételle.

Anyakönyvi hírek. Születések: Czettler Ferenc és Máté Ilona házasságából leánygyermek, r. k., Róth Bálint és Kuntner Mária házasságából leánygyermek, r. k., Kappel József és Zwaller Karolin házasságából fiúgyermek, ág. evang. — Házasságkötés nem volt. — Halálozások: özv. Tollenszky Rezsőné 88 éves, r. k., Grosszmann Józsefné, 62 éves, r. k.

Állami gépjárművezetőképesítő (soffőr) tanfolyam a m. kir. Technológiai és anyagvizsgáló Intézetben (Budapest VIII., József-körút 6.) január 16-án este fél 7 órakor nyílik meg. Beírás és a felvételhez szükséges úrlapok kiadása naponta d. e. 10—12 óra között az igazgatósági irodába. Az igazgatóság.

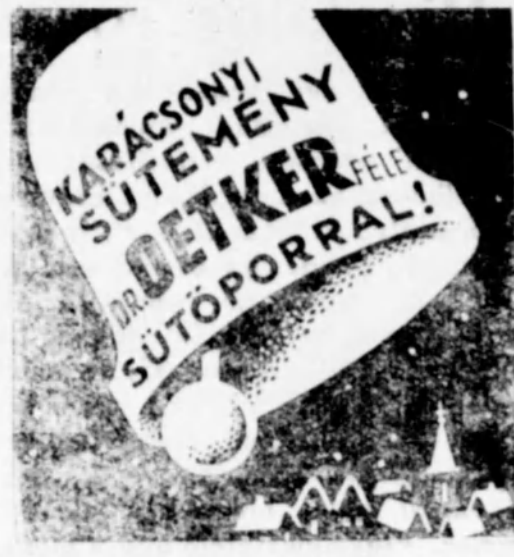
Háziasszonyok! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb tésztarteceteket megkapja, ha még ma kéri a **Dr. OETKER-FÉLE** világhírű **FÉNYKÉPES RECEPTKÖNYVET**, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: **Dr. OETKER A.** Budapest VIII., Conti-utca 25.

Bormérés. Jó vörös bort mér keddtől kezdve **özv. Sulyok Ferencné** Waiszbecker J.-utca 13. sz. alatt.

Bormérés. Jó fehér rizling bort mér január 5-től kezdve **Tátrai Henrik Kirdly-út 66. sz.** alatt. Literjért 70 fillérért.

Bormérés. Idei fehér és vörös bort mér 80 fillérért **Kappel József Gyöngyös-ucca 17. sz.** alatt.

Anyakönyvi hírek az elmúlt hétről: Születések: Tangl János és Kogler Jozefa házasságából leánygyermek r. k. Scheck Ignác és Bigner Franciska házasságából leánygyermek r. k. Házasságkötések: dr. ifj. Gallus Sándor Harsányi Hildával, Horváth Ferenc Horváth Erzsébettel kötött házasságot. Halálozás: Maitz Károlyné 69 éves korában hunyt el.

Légoltalmi Liga hírei:

Ellenséges gépmadarak serege veszélyezteti a magyar földet, szüleid, feleséged, gyermekeid életét, Vagyonod megsemmisülését, birtokod pusztulását jelenti a légi támadás. A légítámadás ellen véd a Légoltalmi Liga, jelentkez tagjai közé!

Jelentkezz a hirdetett tanfolyamokra!

Hölgyek számára egészségügyi tanfolyam kezdődik január közepén, jelentkezni lehet a tűzoltó parancsnok irodájában, az Emerikánumban, vagy a Rónai-nyomdában. A tanfolyam tartama egy hónap, hetenkint két előadással. Az előadások az esti órákban lesznek (6-7 óra közt). Az első segítség nyújtáshoz mindenkinek értenie kell azért minden házból kell legalább egy embernek jelentkezni a tanfolyamra. A Légoltalmi Liga Elnöksége sorozatos tanfolyamok tartását tervezi, hogy mindenkinek módja legyen ezt az igen fontos kérdést gyakorlatilag elsajátítani.

Ébrea! közönyödből csönka ország jia Életed, vagyonod megóvjja a Liga!

A gyöngyösfalusi verekedők a bíróság előtt

Beszámoltunk arról a véres verekedésről, amely október másodikán játszódott le a gyöngyösfalusi Timár-féle vendéglő előtt. Kunovits József gyöngyösfalusi legény szóval'ásba keveredett Naisz Jánossal, majd ebből kifolyólag verekedni kezdtek s verekezés hevében Kunovits József késével mellbeszurta ellenfelét. A kés a legény hasüregéig szaladt le, úgyhogy a súlyosan sérült Naisz Jánost csak gondos orvosi ápolás menthette meg az életnek.

A szurkáló legény a mult héten került a szombathelyi törvényszék elé, ahol az ügyészség szándékos emberölés büntetnének kísérlete miatt emelt vádat ellene. A vádirat úgy állította össze az eseményeket, hogy Kunovitsnak már régi haragosa volt Naisz János, akivel akkor akart leszámolni.

Kunovits a tárgyaláson azzal védekezett, hogy jogos önvédelemből cselekedett. Naisz ugyanis inzultálta, ő menekülni akart, de a verekezésbe beleavatkozott Naisz testvére, Naisz Lajos is, s így szorongatott helyzetben kénytelen volt késével védekezni.

Naisz János kihallgatásakor cáfolta Kunovits védekezését, de a történeteket zavarosan adta elő. Ugyancsak sok ellentmondás mutatkozott a tanuk előadásában is. Az ügyész és a védő ezért bizonyításkiegyesítési indítványt tettek.

A bíróság elrendelte a bizonyítás kiegészítését és a tárgyalást elnapolta.

Fehér ágy és egy éjjeliszekrény

eladó.

Hivatalos rovat.

1939. évi január hó 1-én lép életbe a gazdasági munkavállalók kötelező öregségi biztosítása, miért is felhívom azon gazdasági, erdészeti, szőlészeti férfi munkásokat, napszámosokat, gazdasági cseledeket, akik 1939. évi január hó 1-én a 18. életévüket már betöltötték, de még nem 65 évesek (tűzharcosok 63) a személyadatok felvétele végett a városi adóhivatalban a biztosítási könyvek vagy igazolások kiállítása végett pedig a városi iktató hivatalban jelentkezzenek. Figyelmeztetem úgy a munkaadókat, valamint a munkavállalókat, hogy 1939. évi január hó 1-től csak biztosítási könyv, vagy biztosítási kötelezettség alá nem eső igazolvány felmutatása mellett alkalmazhatnak munkásokat, illetve léphetnek munkába. Jelentkezéskor minden munkavállaló hozza magával: cseled-könyvét, szerződését, tűzharcos mi-voltát igazoló okmányt, születési anyakönyvi kivonatot s egyéb igazoló iratait.

Közhírré teszem, hogy 1939. évi január hó 9-től 31-ig mezőgazdasági traktor-cséplőgép, magtisztító és egyéb mezőgazdasági gépekkel tanfolyam fog megnyitni. A tanfolyamra minden 18 évet betöltött egyén jelentkezhetik. Bővebb felvilágosítások városháza 21. sz. szobájában kaphatók.

Közlöm az érdekeltekkel, hogy a soproni keresk. és iparkamara a téli idényvégi alkalmi kiállítás idejét 1939. évi január hó 23-tól február hó 1-ig terjedő időre tűzte ki. Ez alatt az idő alatt idényt, vagy divatját mult raktáron maradt áruikat a kereskedők a kiállítás hirdetésével árusíthatják.

Közhírré teszem, hogy a Gyöngyös jobbparti vadászterületen az ugynevezett Unger réten és attól nyugatra fekvő Doroszló községgel határos szántóföldeken a duvad mérgezése január hó 2-án és 3-án fog megtörténni. Figyelmeztetem a közönséget, hogy ezen területeken a mérgezett tárgyak és elhullott állatok felszedése tilos.

vitéz dr. Nagy Miklós
polgármester.

Ipartestületi közlemények.

Értesítjük testületünknek érdekelt tagjait, hogy a kereskedelmi- és iparkamara az idényt, divatját mult, raktáron maradt, kiselejtezett stb. áruknak téli szezonvégi kiállítását idejét 1939. január 23-tól bezárólag február 1-ig terjedő napokra állapította meg. Az alkalmi kiállítás csak az idényüket vagy divatjukat mult, kiselejtezett stb. árukészletekre van korlátozva, amelyek a kiállítás időszak kezdetét megelőzően vannak raktáron, tehát általános kiállítás nem rendezhető és abba friss beszerzésű áru be nem vonható. Az alkalmi kiállítás ideje utolsó napjának elteltével az alkalmi árusításra vonatkozó hirdetéseket el kell távolítani, illetve azok közzétételét meg kell szüntetni.

Ipartestületi elnökség.

Hol vegyünk és hol ne vegyünk gyümölcsfát?

Mindenki tudja, hogy a gyümölcsfaoltvány bizalmi cikk. Értéke a fajtában van, tehát abban, hogy mit fog teremni. A többi, ami még fontos egy oltványnál, látni lehet. Látni az oltvány alanyát, ami igen fontos, mert jórészt az alanytól függ, hogy miképpen boldogul az oltvány az új talajban, ahová a faiskolából kerül. Látni az oltvány korát, pontosabban szólva fiatalságát, ami szintén fontos, mert csak a kellően fiatal oltvány tud zökkenő nélkül alkalmazkodni új helyéhez. Látni lehet az oltványon azt is, hogy mentes-e minden fertőző bajtól.

Csak a fajtáját nem látni, holott az volna a legfontosabb. A fajtája tekintetében zsákba macska jóformán minden oltvány, még a szakember előtt is, csak évek múlva, mikor meghozzák első gyümölcsüket derül ki, hogy olyan fajtájuk-e a fái, mint amilyenekre talán egész megélhetésemet alapítottam.

Mi következik ebből? Természetesen nem az, hogy gyümölcsfát venni tehát veszélyes dolog. Csak ismeretlen kertészek nevében házaló ügynököktől, no meg a mindenféle „kedvezményes” gyümölcsfaakcióktól kell tartózkodni, de ezektől aztán feltétlenül. Aki meg bízható, komoly faiskolához fordul, bizalommal várhatja az időt, amikor fái gyümölcsözni és jövedelmezni kezdenek.

Aztán jó tudni még valamit. Amíg egy vadgyümölcsmagból kiadható oltvány lesz, esztendőik telnek el, esztendőkre terjedő munkával, költséggel, gondnal és kockázattal. Megfelelő alanyra szerezett, helyesen nevelt, minden bajtól megóvott és fajtájában biztos oltványt tehát olcsón adni lehet, de nevetséges fillérekért adni nem lehet. A filléres gyümölcsfa nagyon drága. Akkor derül ez ki, amikor megértett rajta az első gyümölcs. Ha ugyan elél addig.

Mindezt mindenki tudja, mégis beszélni kell róla, mert sokszor könnyelműek vagyunk és nem gondoljuk meg a legegyszerűbb dolgokat, amikor gyümölcsfát veszünk.

Nem gondoljuk meg, hogy amikor gyümölcsfát ültetünk, 40—50 évre szól a munkánk és az oltványt, ha megbízható helyen vesszük, csak egyszer kell megfizetni.

Azt is elfelejtjük sokszor, hogy komoly faiskolák a jó fájukat maguk adják el és nem a „kedvezményes” akciók rendelkezésére bocsájtják. Nem érne annyi embert keserves csalódás és nem érne annyi kár gyümölcstermesztésünk ügyét, ha gondolkodnánk egy kicsit, amikor a különféle akciók hirdetéseit olvassuk.

Száz szónak is egy a vége. A gyümölcstermesztés alapja és sikerének első feltétele a jó oltvány. A jó oltvány értéke a fajtájában van, erre keresünk tehát biztosítokat, ha ültetünk, mert ez és csak ez a fontos.

BOLDOG ÚJÉVET

-iván

-RATOCHWILL
GYÖZŐ

rádió és villamossági
vállalkozó, kerékpár
szaküzlet. Várkör 14.

ELEKTRO BIOSKOP

KÖSZEG

Vasárnap, jan. 1-én:

AZ EMBER NÉHA TÉVED

Magyar vigjáték. melynek meséje fordulatok és szórakoztató. Főszereplők: Tőkés Anna, Páger Antal, Dayka Margit, Csontos és Máty Gerő.

Kisérőműsor.

Péntek, jan. 6-án:

SPANYOL SZENVEDÉLY

Imperio Argentina a tánc a dal, a színjáték és izig-veig spanyol művésze, a spanyol szépség megtestesítője főszereplésével

Kisérőműsor.

Eladó egy 4 hold 269-öles szőlő.

Dr. Kopfstein ügyvéd.

Boldog újévet kíván

T. vendégeinek és barátainak
Birtz István vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Dorner Ferenc vendéglős

T. rendelőinek és barátainak
Deutsch Pál cipésmester

T. vendégeinek és barátainak
Erhardt József
„Jurisich-szálló” tulajd.

T. vevőinek és ismerőseinek
Fisch Albertné drogéria

T. rendelőinek és ismerőseinek
Francsics Mária nőiszabó

T. vevőinek és barátainak
Frankó Antal cukrász

T. üzletfeleinek, jóakaróinak
Horváth Lajos bádigos

T. vevőinek és barátainak
Hani Lajos mészáros

T. vendégeinek és ismerőseinek
Kampits Gyuláné vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Kleininger József cukrász

T. vevőinek és ismerőseinek
Kiss Gyuláné mészáros

T. pártfogóinak és barátainak
Kováts Napoleom
bérautó-vállalkozó

T. vendégeinek és ismerőseinek
Kollarich Sándor szabóhegyi vend.

T. vendégeinek és barátainak
Láglér Ferenc bérautós

Boldog újévet kíván

m. t. rendelőknek és
jóbarátainak

Schumeth István
szabómester

Agytoll kelengyék
pehely penziók,
szállodák
résztve inte-
zeti párnák.

hoz higiénikusan kezelve olcsó árban.
Fehér fosztoll 11 ba-
tolat kilónként 3 P-ért,
egy jobb minőségűt 3'50-ért szállít
5 kg-os csomagokban, **bérmertve,**
utánvétellel

Rosner Gyula agytollüzeme
Kiskunfélegyháza.

Megvételre keresek
egy családi házat
Cím a kiadóhivatalban.

Száraz tűzifa

kemény hasáb és dorong vegyesen
ürméterenként P 14.60 kapható:

VARGHA FATELEPEN

T. vendégeinek és barátainak
Leitner József vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Mayer János vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Maitz Pál borbély

T. vevőinek és ismerőseinek
Püsky Gyula cukrász

T. rendelőknek és ismerőseinek
Ruske Lipót könyvkötő

T. vendégeinek és barátainak
Randweg János
uri és hölgyfodrász

T. vevőinek és barátainak
Sághy Gyula órás

T. vendégeinek és barátainak
Seper Imre kávé

T. vendégeinek és barátainak
Scheer József vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Skriba Lajos vendéglős

T. vendégeinek és barátainak
Sirhuber Lajos vendéglős

T. vevőinek és barátainak
Szekér József cukrász

T. vendégeinek és ismerőseinek
Török János vendéglős

T. vevőinek és barátainak
Wagner István órás

T. vevőinek és ismerőseinek
Weinelt Ferenc kereskedő

HIRDESSEN
A „KÖSZEG ÉS VIDÉKÉBEN!”